

بررسی سیستم مالیاتی فنلاند

در فنلاند سهم عوارض و مالیات در تولید ناخالص داخلی ۴۲,۱ درصد است. از مجموع مالیات های جمع آوری شده در فنلاند در سال گذشته (به ارزش ۷۰,۴ میلیارد یورو) ۵۰ درصد آن به مصرف تامین اجتماعی و بازنشستگی رسیده است. رقم نهایی پیشنهادی بودجه سال ۲۰۲۰ برابر با ۵۷,۶ میلیارد یورو بوده است که بیشتر این بودجه برای تامین اجتماعی در نظر گرفته شده است.

بسیاری از افراد فنلاندی قدردان خدماتی هستند که از جامعه می گیرند و در عین حال تصدیق می کنند که مالیات راه تامین بودجه دولت برای تامین رفاه آنهاست. هر چند به نظر عجیب
می رسد، مالیات ممکن است یکی از دلایلی باشد که رتبه فنلاند را در گزارش شادی جهانی در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به مقام نخست رسانده است. فنلاندی ها در واقع مالیات دهندگان کاملاً خوشحال هستند. طبق نظرسنجی انجام شده توسط سازمان امور مالیاتی فنلاند در سال ۲۰۱۹، ۸۰ درصد فنلاندی ها از پرداخت مالیات خود کاملاً راضی هستند، ۹۶ درصد معتقدند پرداخت مالیات یک وظیفه مهم مدنی است و ۹۸ درصد معتقدند که مالیات برای تامین وضعیت رفاهی فنلاند مهم است.

تنها ۳۱ درصد از پاسخ دهندگان این نظرسنجی گفتند که از میزان مالیات وضع شده ناامید شده اند. در یک نظرسنجی مشابه از مالیات دهندگان شرکتی، ۸۶ درصد پاسخ دادند که شرکت های آنها نسبت به مالیات نگرش مثبت دارند و ۹۵ درصد معتقدند که "انجام این کار درست ارزش آن را دارد".

اطلاعات کلی در زمینه سیستم مالیاتی فنلاند

• مالیات دهندگان چه کسانی هستند؟

مالیات دهندگان همه افرادی هستند که در فنلاند زندگی می کنند و همچنین شرکت های بزرگ و کوچک که فعالیت اقتصادی و کسب و کار دارند.

در فنلاند از حقوق افراد مالیات بر درآمد اخذ می شود. درآمدهای زیر مشمول پرداخت مالیات هستند:

- ✓ دستمزد کار
- ✓ درآمد شرکت
- ✓ حقوق روزانه بیکاری
- ✓ بازنشستگی
- ✓ کمک هزینه تحصیلی

مالیات در فنلاند تصاعدی است. این بدان معنی است که از حقوق بیشتر مالیات بیشتری اخذ می شود. در فنلاند درصد مالیات برای هر کس جداگانه محاسبه می گردد. درآمد همسر بر درصد مالیات شریک زندگی وی تأثیری ندارد.

کارفرما مستقیماً از حقوق کارمند مالیات پرداخت می کند. کارفرما برای این کار نیاز به کارت مالیاتی کارمند دارد. سازمان امور مالیاتی پس از هر سال محاسبه می کند که آیا مالیات کافی از درآمد پرداخت شده یا خیر. در صورتی که کارمند بیش از مقدار لازم مالیات پرداخت کرده باشد، مالیات اضافه پرداخت شده قابل برگشت می باشد و در صورتی که کمتر از مقدار لازم مالیات پرداخت کرده باشد، باید مالیات کم پرداخت شده را پرداخت کند.

• دریافت کنندگان مالیات

دریافت کنندگان مالیات علاوه بر دولت، شهرداری ها، کلیساهای انجیلی لوتری و ارتدوکس فنلاند و موسسه بیمه اجتماعی فنلاند (KELA) می باشند.

دولت و شهرداری ها با استفاده از درآمدهای مالیاتی هزینه های زیر را تامین می نمایند:

- ✓ بهداشت و درمان
- ✓ تحصیلات
- ✓ مراقبت روزانه از کودکان
- ✓ دفاع از کشور

• انواع مالیات

مالیات های دریافتی را می توان به دو نوع مستقیم و غیر مستقیم دسته بندی کرد. مالیات بر درآمد، مالیات مستقیم و مالیات بر مصرف مالیات غیر مستقیم است. معمولا هدف از تغییرات در ساختار مالیاتی، تاثیر گذاری بر توسعه اقتصادی و همچنین ساختار تولید و مصرف می باشد. از دهه ۱۹۹۰ در فنلاند، تمرکز مالیات، از مالیات بر درآمد به مالیات بر مصرف تغییر یافته است.

• نرخ های مالیات بر ارزش افزوده

نرخ مالیات بر ارزش افزوده از ۱۰ ، ۱۴ تا ۲۴ درصد به شرح زیر متغیر هستند:

۲۴ درصد: نرخ عمومی مالیات بر ارزش افزوده که برای بیشتر کالاها و خدمات اعمال می شود ۲۴ درصد می باشد.

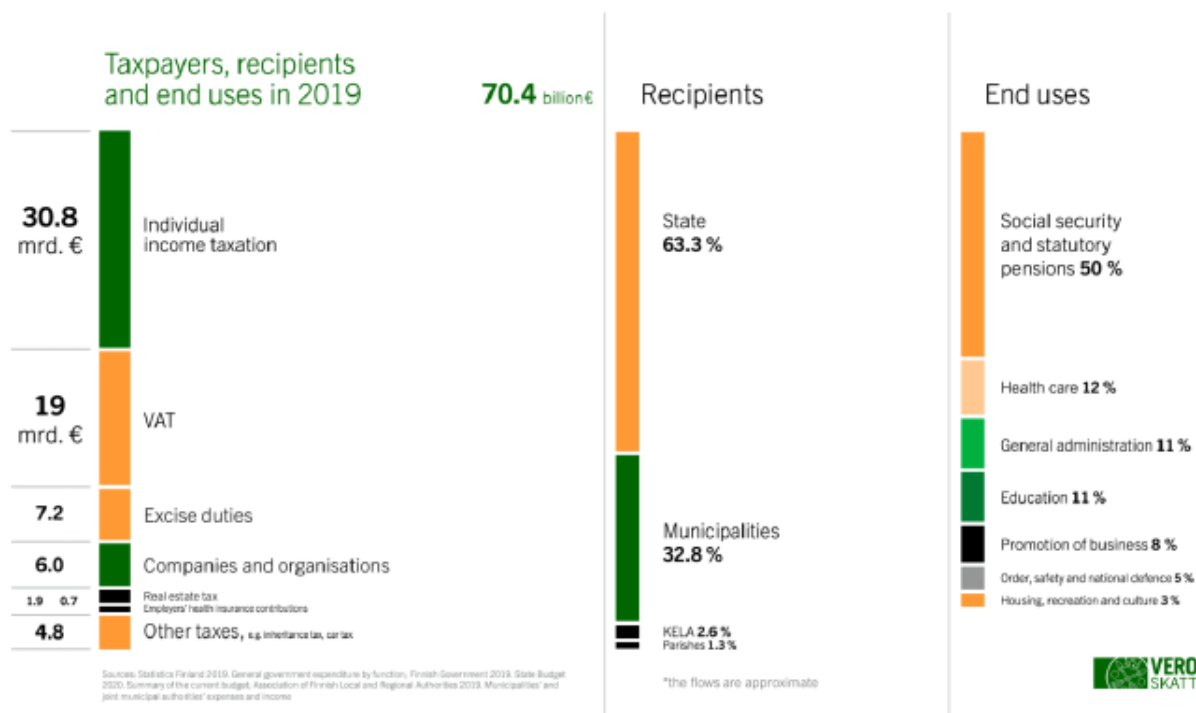
۱۴ درصد: نرخ کالاهای عرضه شده در فروشگاه ها و رستوران ها و مراکز تهیه غذا، ۱۴ درصد (غیر از مواد دخانی و الکلی).

۱۰ درصد: مالیات بر ارزش افزوده محصولات دارویی و فرهنگی از جمله کتاب ها روزنامه ها و نشریات ادواری، خدمات ورزش، بلیط سینما، هزینه های ورودی به رویدادهای فرهنگی و تفریحی، خدمات اسکان و حمل و نقل مسافر و حق الامتیاز خدمات تلویزیونی و رادیویی ۱۰ درصد می باشد.

صفر درصد: فروش، اجاره و چارتر نمودن کشتی های معاف از مالیات بر ارزش افزوده، فروش مجله ها و آگهی های معاف از مالیات به موسسات غیر انتفاعی، صادرات به خارج از حوزه اتحادیه اروپا، انبارداری کالاهای وارداتی با مجوز سازمان امور مالیاتی، فروش کالا در داخل اتحادیه اروپا به خریداران مشمول پرداخت مالیات بر ارزش افزوده، فروش کالا و خدمات به دیپلمات ها و ماموران دفاتر سازمان های بین المللی مستقر در فنلاند.

با توجه به نمودار زیر از مجموع مالیات های دریافتی در سال گذشته به ارزش ۷۰,۴ میلیارد یورو ۵۰ درصد آن به مصرف تامین اجتماعی و بازنشستگی رسیده است.

مالیات دهندگان، دریافت کنندگان و مصرف کنندگان نهایی مالیات در فنلاند در سال ۲۰۱۹

مجموع درآمدهای مالیاتی فنلاند ۲۰۱۵-۲۰۱۹

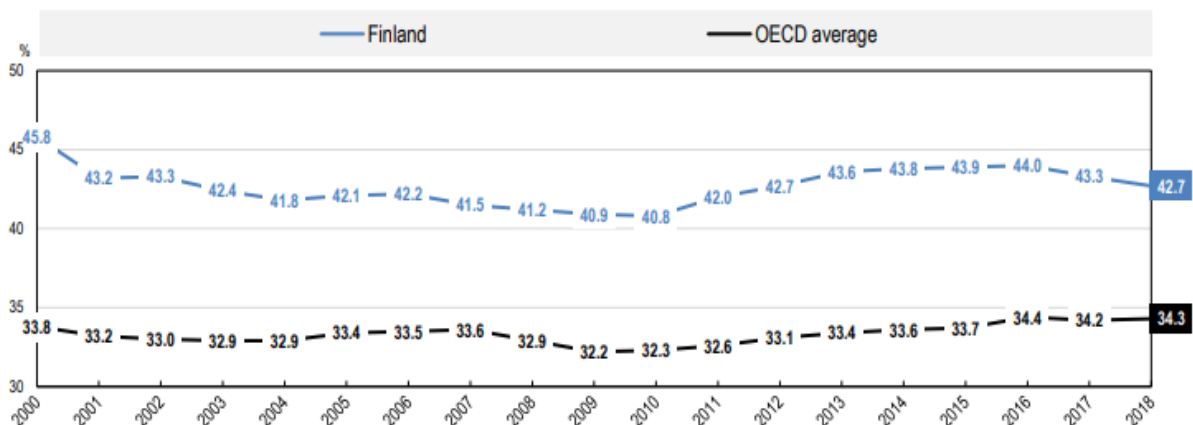
	2015	2016	2017	2018	2019*
	At current prices, € million				
Taxes on income, profits and capital gains	32 371	32 934	34 404	34 505	35 471
Social security contributions	26 639	27 630	27 000	27 647	28 024
Taxes on property	3 017	3 066	3 459	3 349	3 476
Taxes on goods and services	29 729	31 223	31 887	33 306	33 915
Other taxes	247	262	235	218	234
Total	92 003	95 115	96 985	99 025	101 120
Tax rate, % relative to GDP	43,5	43,7	42,9	42,4	42,1

• سهم مالیات در تولید ناخالص داخلی فنلاند

در فنلاند سهم عوارض و مالیات در تولید ناخالص داخلی ۴۲,۱ درصد است (سال ۲۰۱۹). هر گونه تغییرات در نرخ مالیات متأثر از روندهای اقتصادی و تصمیمات سیاسی مالیاتی می باشد. فنلاند از نظر نرخ مالیات در میان اعضای سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) دارای رتبه چهارم است.

سهم درآمدهای مالیاتی در تولید ناخالص داخلی در فنلاند در مقایسه

با متوسط اعضای OECD ۲۰۱۸-۲۰۰۰

نماگرهای اقتصادی مشخص کننده وضعیت نظام مالیاتی فنلاند

۱. نسبت هزینه های عملیات وصول مالیات به مالیات های وصول شده:

هزینه های عملیاتی سازمان امور مالیاتی فنلاند در بودجه ۲۰۱۹ به میزان ۵۸۲ میلیون یورو بوده است. در همین سال مجموع درآمدهای مالیاتی دولت ۴۹,۵ میلیارد یورو، درآمد مالیاتی شهرداری ها ۲۳,۲ میلیارد یورو و اعتبار تعهدی مشمولان تأمین اجتماعی ۲۸ میلیارد یورو بوده است.

۲. نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی

نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی در فنلاند ۴۲,۱ درصد می باشد (۱۰۱ میلیارد و ۱۰۲ میلیون یورو به ۲۴۰ میلیارد یورو).

۳. نسبت مالیات به هزینه های جاری دولت

مجموع هزینه های عمومی دولت فنلاند در سال ۲۰۱۸ برابر با ۱۲۴,۴ میلیارد یورو بوده است (۱۰۱ میلیارد و ۱۰۲ میلیون یورو به ۱۲۴,۴ میلیارد یورو)

۴. نسبت مالیات به منابع عمومی بودجه

رقم نهایی پیشنهادی بودجه سال ۲۰۲۰ برابر با ۵۷,۶ میلیارد یورو بوده است و درآمد های دولت عمدتاً از محل مالیات های اخذ شده (شامل مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش افزوده) تامین می شود.

یارانه های مالیاتی

یارانه های مالیاتی نوعی امتیاز مالیاتی با هدف حمایت از پرداخت کنندگان مالیات است. بسیاری از یارانه های مالیاتی به تناوب می توانند به شکل یارانه های مستقیم در میان دریافت کنندگان مالیات توزیع شوند. این موضوع در سرفصل بدهی بودجه سال دولت درج می گردد.

• نقش مرجع ملی مالیاتی در نظام مالیاتی اتحادیه اروپا

نظام مالیاتی در منطقه اقتصادی اروپا به شکل هماهنگ می باشد. اگر چه هر یک از دولت های عضو اتحادیه اروپا دارای استقلال زیادی در این زمینه هستند و مرجع ملی مالیاتی این کشورها دارای نقش محوری در سیاست اقتصادی ملی دارند.

مالیات بر درآمد شخصی

مالیات بر درآمد شخصی شامل کلیه مالیات های پرداخت شده توسط اشخاص حقیقی و دارایی های متوفی است. مهمترین این ها مالیات بر درآمدهای حاصله و مالیات بر عایدی سرمایه است.

در فنلاند از افراد ارزیابی مالیاتی جداگانه صورت می گیرد، به این معنی که هرکسی مالیات درآمد شخصی خود را پرداخت می کند. وضعیت تاهل یا اندازه خانواده بر مالیات تأثیر نمی گذارد. از سال ۱۹۹۳، بر خلاف سیستم مالیاتی متداول جهانی که بر همه درآمدها مالیات یکسان وضع می شود، در فنلاند سیستم برنامه ریزی شده مورد استفاده قرار گرفته است، بدین معنی که درآمدهای مشمول مالیات به درآمدهای شخصی و عواید حاصل از سرمایه تقسیم شده است.

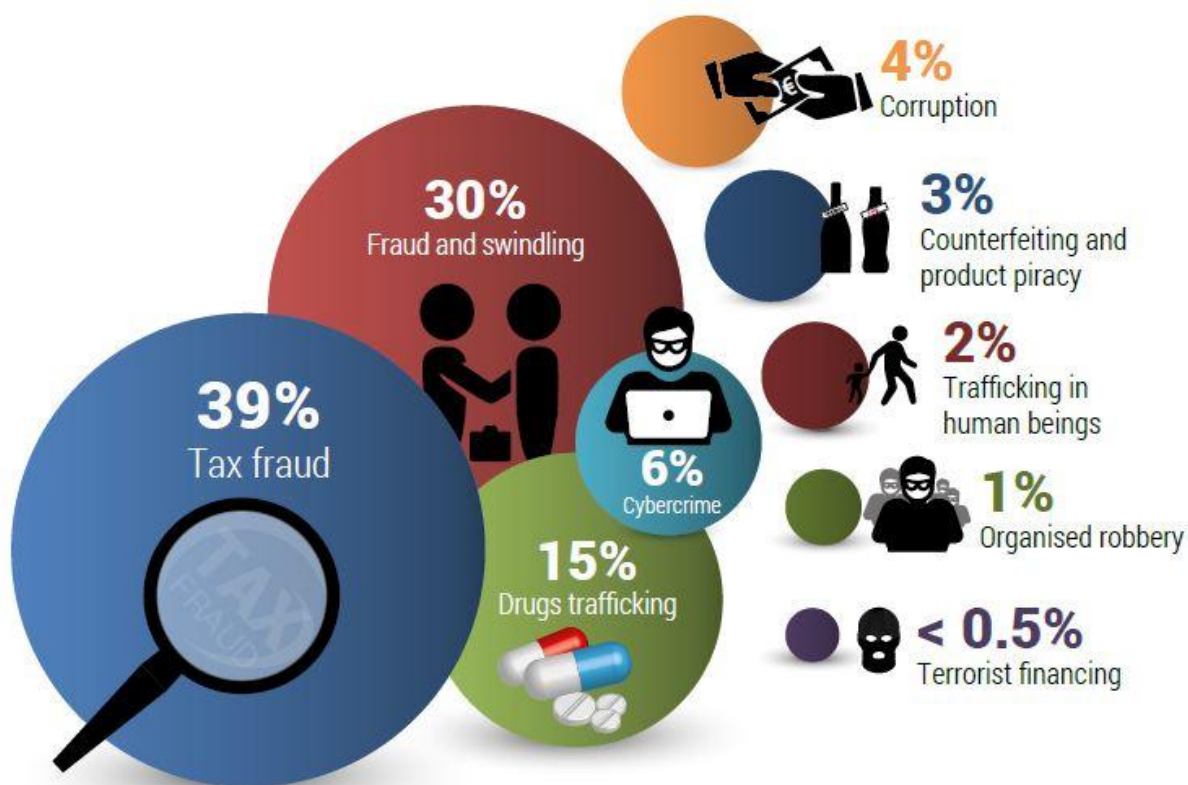
روش های مقابله با فرار مالیاتی

سازمان امور مالیاتی فنلاند روش های بسیاری مؤثر برای مقابله با کلاهبرداری مالیاتی اتخاذ نموده است. این سازمان نقش مهمی در مبارزه با اقتصاد سایه و فرار مالیاتی و رسیدگی به امور مالیاتی و سایر اشکال جرایم اقتصادی دارد. همکاری و تبادل اطلاعات بین سازمان امور مالیاتی و سایر ارگان ها از جمله پلیس یک رویکرد جامع برای نظارت، شناسایی و مبارزه با پدیده های مختلف اقتصاد سایه می باشد. سازمان امور مالیاتی دارای پرسنل متخصص در مبارزه با مظاهر جدی تر اقتصاد سایه است. اقتصاد سایه با استفاده از روش های مختلف از ثبت نام گرفته تا ممیزی های مالیاتی که با همکاری سایر ارگان ها از جمله پلیس انجام می شود با این موضوع با رویکردی پیشگیرانه مقابله می نماید. همکاری های بین المللی و تبادل اطلاعات نیز نقش مهمی در مبارزه با اقتصاد سایه ایفا می کند. البته ابزارهای نظارتی به طور مداوم در حال توسعه هستند.

ممیزی مالیاتی قوی ترین سلاح سازمان امور مالیاتی برای مقابله با فرار مالیاتی می باشد. شرکت های فعال در اقتصاد سایه که در ممیزی های مالیاتی کشف نشده اند، معمولاً گردش مالی زیر ۱۰ میلیون یورو دارند و بخش عمده ای از این شرکت ها دارای گردش مالی

کمتر از ۲ میلیون یورو هستند. در سال ۲۰۱۹ از کل پرونده های ممیزی مالیاتی، حدوداً ۲۶ برای گزارش به پلیس در نظر گرفته شدند و رشد سالانه ۷ درصد است. بیشتر این موارد مربوط به شرکتهای با مسئولیت محدود است. استفاده از رسیدهای جعلی در حسابداری یک وسیله معمولی برای فرار مالیاتی در اقتصاد سایه است. درمورد حسابرسیهای مالیاتی در سال ۲۰۱۹، حدود ۴۶۸۵۰ قبض جعل شده کشف شد که ارزش آن بیش از ۳۱ میلیون یورو بود.

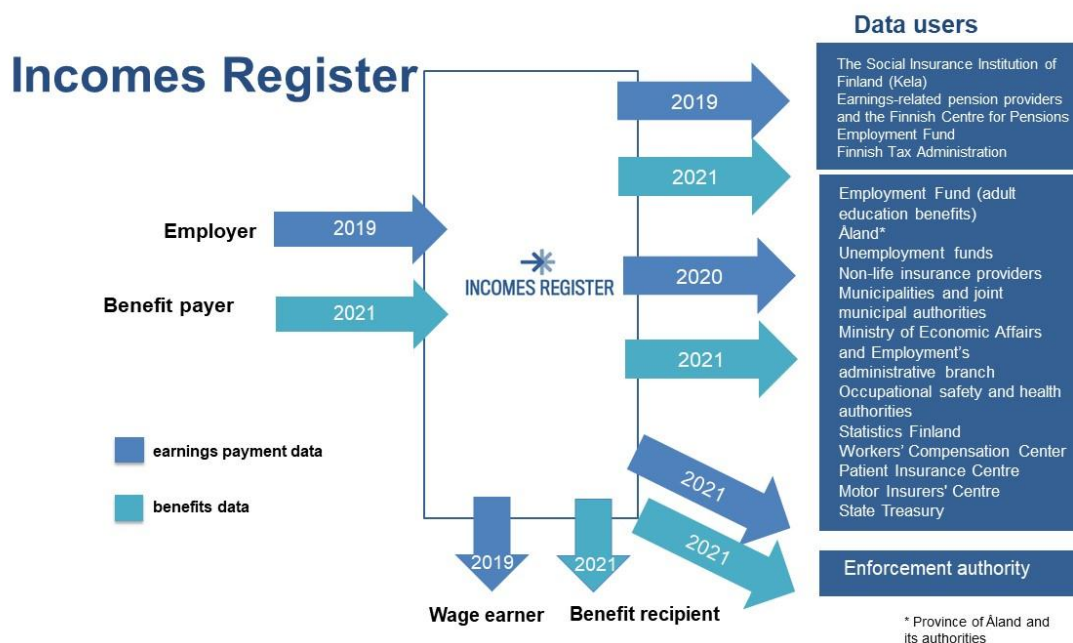
به موجب گزارش وزارت دارایی فنلاند، فرار مالیاتی ۳۹ درصد جرائم اقتصادی این کشور را تشکیل می دهد

ایجاد سامانه "ثبت درآمدها" با هدف مقابله با اقتصاد سایه و فرار مالیاتی

"ثبت درآمد" یک پایگاه داده ملی آنلاین است. در این پایگاه، اطلاعات جامع در مورد دستمزد، حقوق بازنشستگی و مزایای افراد ثبت می شود. ارائه دهندگان داده ها، اطلاعات درآمد افراد را به صورت واقعی در زمان پرداخت در این پایگاه ثبت می نمایند. کلیه پرداخت کنندگان دستمزد باید اطلاعات دستمزدهای پرداختی به افراد را از اول ژانویه سال ۲۰۱۹ در

این پایگاه ثبت کنند و از اول ژانویه ۲۰۲۱ نیز کلیه پرداخت کنندگان مزایا متعهد به وارد کردن اطلاعات مزایای پرداختی هستند.

اطلاعات موجود در این پایگاه توسط سازمان امور مالیاتی و مؤسسه بیمه اجتماعی فنلاند مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

"ثبت درآمد" برای جلوگیری از رشد اقتصاد سایه و فرار مالیاتی طراحی شده است. این سامانه باعث می شود نقض گزارش ها خیلی زود پس از پرداخت دستمزدها، شناسایی شوند. علاوه بر این، اطلاعات دستمزدهای پرداختی برای کلیه ارگان ها و کاربران مجاز قابل دسترسی خواهد بود و هرگونه تغییر و حذف آنها سریعتر مشاهده می شود و بنابراین می تواند با کارآمدتری اصلاح شود.

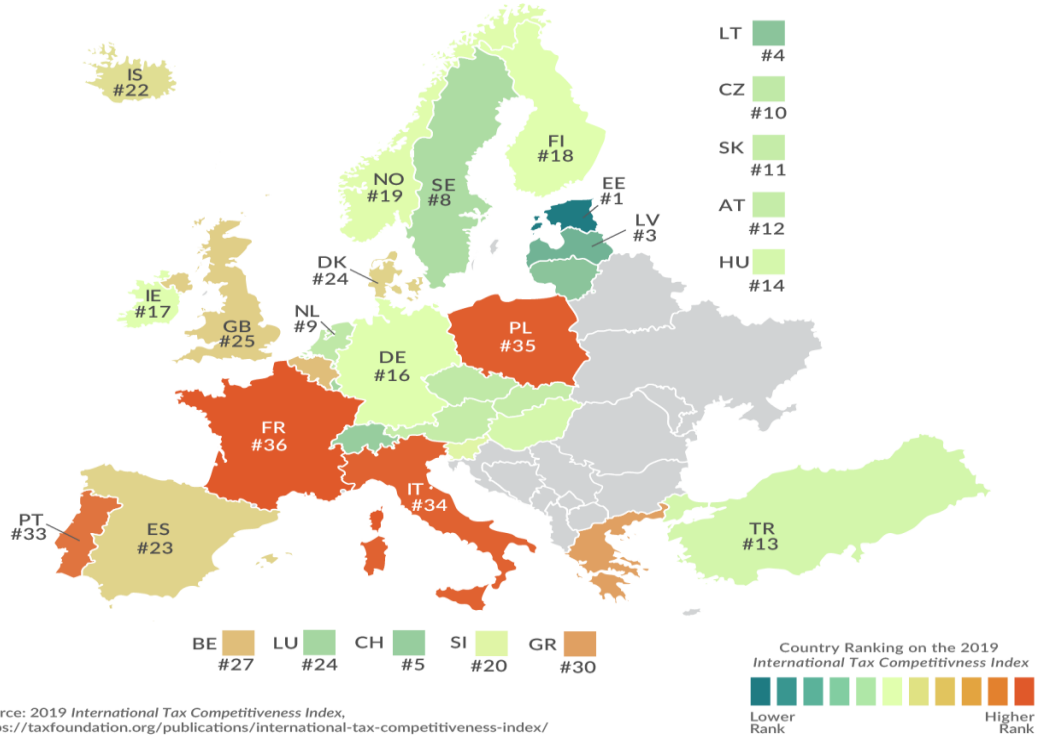
بنابراین، یکی از اهداف ایجاد سامانه ثبت درآمد، حمایت از مبارزه با اقتصاد سایه است. این طرح پروژه های مبارزه با اقتصاد خاکستری و جرائم مالی در برنامه اقدام وزارت کشور فنلاند برای سالهای ۲۰۱۶-۲۰۲۰ بوده است.

رتبه فنلاند در شاخص بین المللی رقابت پذیری مالیاتی

"بنیاد مالیات" جدیدترین گزارش خود را درباره شاخص رقابت پذیری مالیاتی کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) منتشر کرد. جدیدترین برآوردهای این بنیاد نشان می دهد کشور فنلاند در میان کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه، حایز رتبه هجدهم گردیده است. لازم به ذکر است، شاخص بین المللی رقابت پذیری مالیاتی (ITCI) یکی از مهمترین ابزارهایی است که بنیاد مالیات به کمک آن بیش از ۳۰ کشور عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه را از نظر رقابت پذیری مالیاتی رتبه بندی می کند. هدف اصلی این رتبه بندی آن است که مشخص شود کدام یک از کشورهای عضو این سازمان از نرخهای مالیاتی مناسب تری برای فعالیتها و سرمایه گذاری شرکت ها و کسب و کارهای تجاری برخوردارند و قوانین مالیاتی کدام کشورها واضح تر و شفاف تر است. به بیان ساده تر، این رتبه بندی نشان می دهد کدام یک از کشورهای عضو این سازمان از محیط مالیاتی مساعدتری برای سرمایه گذاری شرکت ها و راه اندازی کسب و کارهای جدید برخوردارند.

رتبه کشورهای اروپایی در شاخص بین المللی رقابت پذیری مالیاتی ۲۰۱۹

European Country Rankings on the 2019 International Tax Competitiveness Index

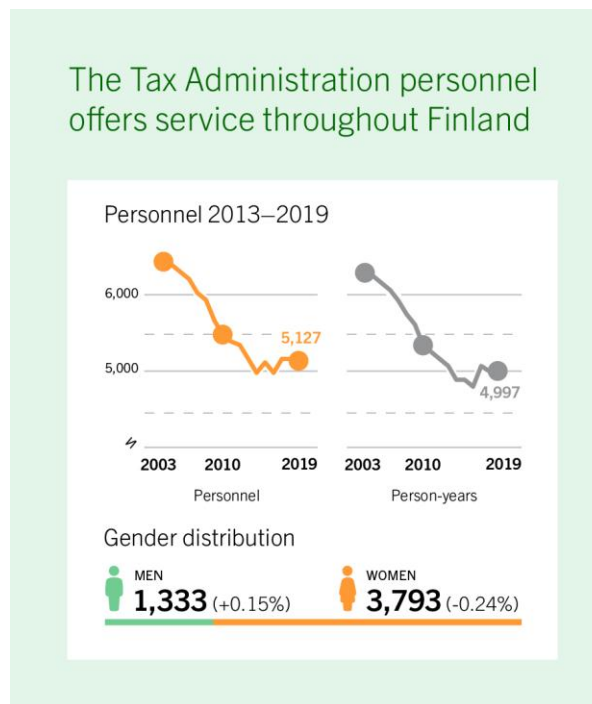

Source: 2019 International Tax Competitiveness Index, <https://taxfoundation.org/publications/international-tax-competitiveness-index/>

• مراجع وصول کننده مالیات

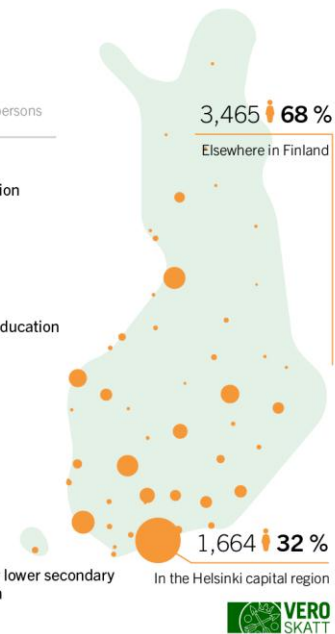
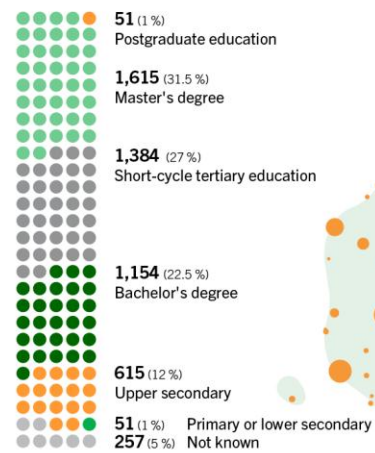
سازمان امور مالیاتی (وابسته به وزارت دارایی) و گمرک فنلاند دو مرجع وصول کننده مالیات می باشند. علاوه بر این آژانس ایمنی حمل و نقل فنلاند (*Trafí*) مالیات وسایل نقلیه را جمع آوری می نمایند.

تعداد کارمندان و میزان تحصیلات سازمان امور مالیاتی فنلاند

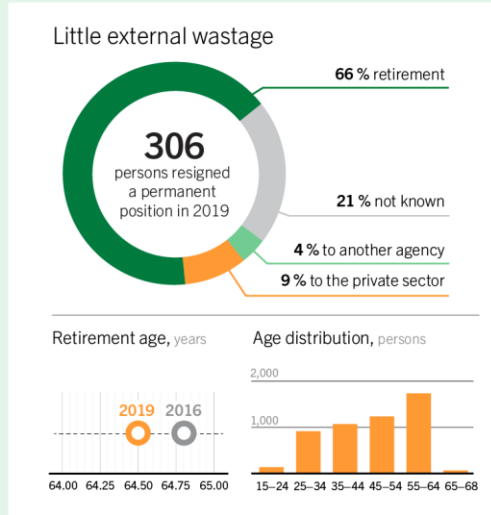
2019

Level of education, persons

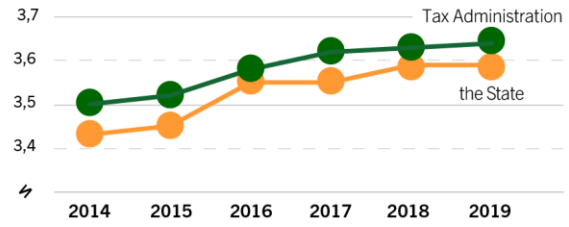

شاخص رضایت شغلی در سازمان امور مالیاتی فنلاند

People are happy at the Tax Administration

Job satisfaction is rising job satisfaction index 2019

2/3 of the employees sometimes work from home (+14.6%)

